

da bi ga bilo treba tudi v tablici podrobneje obdelati. Glede pomožnih vrstilnikov vidika .00 bi opozoril, da le-ti niso posebni (!), ampak splošni pomožni vrstilniki (str. 8). Tudi se ne strinjam s tem, da jih priročnik ne navaja, še manj pa seveda z razlogom, zakaj jih ne navaja, ker mnogokrat prav z njimi lahko nadrobneje opredelimo obširne snovi zlasti v katalogih strokovnih knjižnic.

Na prvi strani uvoda sem opazil neko netočno formulacijo v opisu nastanka Deweyeve decimalne klasifikacije: »...nato pa je izpustil [ničlo in] decimalno piko in ostala so mu cela števila«. Podobno formulacijo sem srečal že pred leti v članku J. Podpac Razvoj sistematike stvarnega kataloga (Knjižnica IV, 1960, str. 50). Dasi natančno razumem, kaj hoče citirani stavek povedati, mu moram le očitati netočnost; ko izpustimo ničlo in decimalno piko, nam ne ostanejo cela števila, ampak decimalke. Le-te, brez ničle in decimalne pike, so na videz res cela števila; toda le kot decimalke imajo to lastnost, da predstavljajo večštevilska števila manjšo vrednost kot manjšestevilska števila (npr.: $621.396.621 < 621.397$), v čemer se srečujeta klasifikacijska in matematična logika decimalk, kar pa ne more veljati za cela števila. Pravilno bi se moral citirani stavek torej zaključiti: »...in ostale so mu decimalke, na videz cela števila«.

Končno pogrešam v uvodu sistematično obdelavo znakov, ki jih uporabljamo v decimalni klasifikaciji za tvorbo sestavljenih vrstilnikov. Mimogrede so omenjeni znaki +, ,, : in znaki, s katerimi označujemo splošne pomožne vrstilnike: =, (=), (). Ker pa v samih tablicah naletimo še na druge znake (β , —, A/Z), bi bilo prav, da bi bili vsi znaki v neki razpredelnici razvidni in raztolmačeni, toliko bolj, ker srečuje knjižničar

v mnogih knjigah in zlasti v revijah do nadrobности izdelane klasifikatorje z vsemi mogočimi znaki, ki jih mora vsaj poznati, četudi vseh morda sam ne bo uporabljal. Pojasniti bi bilo treba znake glede na njihov pomen, način izgovarjave, zlasti pa glede na njihovo zaporedje, ki ga je treba upoštevati, ko razvrščimo listke s sestavljenimi vrstilniki v kataloge.

Tudi če dobimo slovensko skrajšano izdajo tablic UDK, bo obširen in tehten uvod v decimalno klasifikacijo še vedno potreben in koristen.

Stanislav Kos

Gerlanec Bogomil: GRADIVO ZA KNJIGOTRŽNI TEČAJ Delavske univerze »Boris Kidrič« (Sektor za strokovno izobraževanje), ki je bil v Ljubljani od februarja do aprila 1962. (Ljubljana 1962.) 169 str.

Čeprav Gerlančeva publikacija ni namenjena knjižničarjem, je vendarle prav, da vsaj ob kratkem opozorimo nanjo. Saj je to prva slovenska publikacija, ki je namenjena osnovnemu strokovnemu pouku za vajence knjigotržne in papirne stroke. Na to pionirsko potezo pa tudi na težave v zvezi s tem je avtor sam opozoril kar v opombah na naslovnem listu: »Gradivo je sestavljeno glede na namen tečaja in potrebe tečajnikov, ki še niso bili deležni sistematične strokovne izobrazbe za knjigotržen poseben oddelek v II. letniku štvo. Za to stroko je bil ustanovšolskega centra za blagovni promet v Ljubljani šele v šolskem letu 1961/62 (3-mesečni pouk za vajence in vajence knjigotrške in papirne stroke);... Knjiga, ki prihaja v tej obliki v roke tečajnikov... je nastajala ob prvih poskusih sistematične vzgoje naših knjigotržcev. Čas teh poskusov pa sega komaj pol leta nazaj. Vsekakor je to kratek, prekratek čas, da bi bilo

mogoče sestaviti dovolj premišljeno in dosti tehtno obdelano knjigo, ki bi ji upravičeno dali naslov *priročnik* ...»

Gradivo je razdeljeno v 15 poglavij: I. Za uvod, II. Izreki in misli o knjigi, III. Naše knjigotštvo, knjigotržec in knjigarne, IV. Seznam priročne literature za knjigotržca, V. Nastanek knjižne izdaje, VI. Od slike do tiskane knjige, VII. Nekoliko o papirju, VIII. Bibliografija in uporaba v knjigotštvu, IX. Knjižni katalogi, X. Oris zgodovine tiskarstva na Slovenskem, XI. Naše bibliofilske izdaje (oris), XII. Oprema slovenske knjige, XIII. Pregled zgodovine slovenskega založništva, XIV. Oblike in običaji pri trgovanju s knjigo, XV. Posebne uzanice za knjigotštvo.

Publikacija je snovno bogata in kaže, da avtor pozna široko problematiko stroke. Škoda je le, da ni utegnil stvari malo bolj premisliti in sistematično urediti v nekem logičnem zaporedju. Gradivo v tej obliki ni enakomerno oblikovano; ponekod je nametano kot surovo gradivo v obliki tabel, točk in suhih podatkov, drugod je že oblikovano v strnjeno besedilo. Celotna publikacija dela vtis, kot da je avtor priložnostne neenotne zapiske mehanično strnil in jim napisal naslove, ne da bi jih bil skušal poenotiti in notranje povezati. Ne poznam učnega načrta za tovrstne tečaje, sodim pa, da bo treba še dobro pretehtati, kaj spada v osnovni strokovni pouk vajencev v knjigotštvu in kaj ne, oziroma koliko te in one snovi je treba nuditi. Imam vtis, da bo treba krčiti poglavje o tisku in založništvu in nuditi več in bolje npr. v poglavjih o knjigotrških katalogih, bibliografijah (ne samo slovenskih) itd.

Snov je oblikovana ohlapno, terminologija ni ustaljena, opredelitve izrazov so površne, pogosto samo približne, podatki so premalo zanesljivi, ponekod tudi napačni.

Zelo koristno bi bilo, da bi se avtor, ki se slabosti dela zaveda, obširno snov poglobil in jo v miru in s potrebno natančnostjo preveril in preoblikoval ter tako pripravil novo izdajo, ki naj bi res zaslužila naslov »Priročnik«, kakor ga je avtor s prevelikim pogumom napisal že v ovojnem naslovu sedanje publikacije.

Janez Logar

Provinšek L[ojez]: O VEZANJU KNJIG. (Opremil Janez Trpin.) Ljubljana. Državna založba Slovenije. (Celjski tisk) 1961. 21 + (I) str. 24 × 17. (Tehnika za dom in življenje.)

Vsega skupaj kakih 15 strani besedila s slikami prinaša ta brošura o vezanju knjig. Po petnajstvrstičnem uvodu si sledijo poglavja: Splošno o vezavah, Vezanje knjige, Popravila knjig, Vzdrževanje in nega knjig.

Priročnik hoče biti le splošno napotilo za domače vezanje knjig — večje naloge si ne zastavlja — vendar velja napisati nekaj stavkov knjižnici na rob, še posebej, če primerjamo še ostala dva zvezka, ki sta izšla v isti zbirki in ki sta po vsem videzu boljša.

V prvem poglavju spoznamo le kakih sedem strokovnih pojmov (zvezek, blok, brošura; kartonirana, navadna in posebna vezava; polplatno, celo platno, polusnje in celo usnje; barvni, zlati, slepi tisk), ki nam jih avtor opiše. Drugo poglavje se od vseh omenjenih vezav ukvarja le z navadno vezavo v polplatno. Uvodoma obravnava lastnosti knjigoveških materialov platna, lepenke, papirja, lepila ter orodja. Nato prehaja na opis posameznih elementov knjige in najpreprostejšega načina šivanja, lepljenja, obrezovanja, pripravljanja platnic, rezanja platna in stiskanja. Zadnji dve poglavji pa obravnavata način popravljanja knjig, boljše vezavo